

Kazatel: Josef Hurta**Písňe:** 62, 703, 778, 688**Čtení:** L 19, 41 – 48

Text: Jr 33, 10 – 13 *Toto praví Hospodin: Říkáte: »Toto místo leží v troskách. V judských městech není člověka ani dobytka. Jeruzalémské ulice jsou zpusťšeny, bez člověka, bez obyvatele, bez dobytka.« Opět zde však bude slyšet hlas veselí, hlas radosti, hlas ženicha a hlas nevěsty, hlas těch, kteří vybízejí: »Chválu vzdejte Hospodinu zástupů, protože Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné.« Budou tu i ti, kteří přinášejí do Hospodinova domu děkovnou obět'. Změním totiž úděl této země jako na počátku, praví Hospodin. Toto praví Hospodin zástupů: Na tomto místě, které je v troskách, bez člověka a bez dobytka, i ve všech jeho městech budou opět nivy pastýřů, kde budou s ovce odpočívát. Ve městech vrchoviny i ve městech Přímořské nížiny i ve městech Negebu, v zemi Benjamínově i v okolí Jeruzaléma a v městech judských budou opět procházet ovce pod rukama toho, který je počítá, praví Hospodin."*

Tyto řádky byly napsány v době, kdy byl Jeruzalém v obležení babylónským vojskem. V této těžké době působil v Izraeli prorok Jeremiáš. Hospodinův výrok, který Jeremiáš vyřizuje, začíná slovem: „Říkáte“. To znamená – teď, já Hospodin, budu citovat vás. Vy, lidé, to vidíte takto. Toto je váš pohled. A ten pohled je velmi skličující, velmi depresivní. Říkáte: „Toto místo leží v troskách. V judských městech není člověka ani dobytka. Jeruzalémské ulice jsou zpusťšeny, bez člověka, bez obyvatele, bez dobytka.“ Takto vidí svou situaci Boží lid. Jeruzalém a celé Judsko padly do rukou babylonských nepřátel a jsou pustošeny. Tak to vidí Izraelci.

V této souvislosti musím zmínit jeden vykladačský problém. Podle vykladačů bible byla skutečnost trochu jiná. Jeruzalém v té chvíli údajně ještě dobytý nebyl, ještě stále je obydlený, nepřátelé ho ještě neobsadili. Ale Izraelci už v této chvíli o tom mluví jako by to byla hotová věc. Už teď říkají: „Toto místo leží v troskách.“

Měli by to vidět jinak? Nemají si raději říkat: „Však my to ještě vyhrajeme? Třeba babylónský král i s vojskem zase odtáhnou zpět. Bůh nás určitě nedá, on nás ochrání a nestane se to nejhorší.“ Byli takoví proroci, kteří tímto způsobem prorokovali. Kteří to vše viděli optimisticky. Kteří Boží lid utvrzovali v jakési umanuté víře navzdory realitě. Kteří říkali: Nesmíme si připouštět, že by to mohlo dopadnout zle. Není to tak zlé. Ale Jeremiáš o nich mluví jako o falešných prorocích.

A tak to, že Izraelci říkají: „Toto místo leží v troskách“ je v dané situaci poctivé přiznání si skutečného stavu. A Hospodinovo slovo to nijak nevyvrací a nezpochybňuje. Přesto se Hospodinův pohled od lidského pohledu v něčem liší. V čem? Obrazně řečeno, Hospodin to vidí z nebe, kdežto člověk ze země, tudíž v dané perspektivě Hospodin přirozeně dohlédne dál. Dohlédne až na místa, která jsou lidskému oku skrytá za obzorem. A v tom se Hospodinův pohled odlišuje od našeho. My říkáme: „Toto místo je v troskách, bez člověka a bez dobytka.“ Ale toto praví Hospodin zástupů: „Na tomto místě, které je v troskách, bez člověka a bez dobytka, i ve všech jeho městech budou opět nivy pastýřů, kde budou s ovce odpočívát. Opět zde bude slyšet hlas veselí, hlas radosti, hlas ženicha a hlas nevěsty, hlas těch, kteří vybízejí: »Chválu vzdejte Hospodinu zástupů, protože Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné.« Budou tu i ti, kteří přinášejí do Hospodinova domu děkovnou obět'. Změním totiž úděl této země jako na počátku, praví Hospodin.“

Hospodinovo slovo není slepý optimismus a zbožné přání. Hospodin je ten, který vidí realitu mnohem skutečnější než my. Hospodinův pohled míří vždy o kus dál než ten náš. A jestliže my vidíme nějakou svoji nouzi nebo starost a vidíme ji ze svého pohledu zcela reálně a poctivě, tak Hospodin neříká, že to vidíme špatně a že to tak ve skutečnosti není. Hospodin možná vidí totéž, ale on na rozdíl od nás vidí dál. To, co my vnímáme jako konečné a definitivní, tak Hospodin vidí, že to není všechno.

Z tohoto poznatku plynou zhruba dvě myšlenky:

1) To dnešní slovo nás vede k přemýšlení: co je tím tvým místem, které je v troskách? O čem říkáme, že se nám v životě bortí nebo zborťilo? Někdo tak vidí třeba celou společnost. A říká: Svět je v troskách. Všechno upadá. Bortí se tradiční hodnoty. Společnost je zpusťšena, zpustlá, morálně zdevastovaná.

Nebo podobně někdo mluví i o církvi. Že církev je v troskách. Ztrácejí se lidé ze sborů. Ubývá nás. Věřící činí kompromisy se světem. Víra je zplanělá, povrchní. Nebo se podívejte na evangelické rodiny.

Tam, kde dřív bylo samozřejmé, že se chodilo do kostela každou neděli, že se doma zpívalo a četlo z bible, tam z toho zbyly jen vzpomínky starší generace a smutek, že děti a vnoučata už na to nedbají.

A pak je tu spousta dalších lidí, kterým se zhroutilo něco v jejich osobním životě, něco, na co spoléhali a co je drželo. Někomu se zhroutilo manželství, někomu se rozpadly dobré sousedské vztahy, někdo se v druhých zklamal, někdo přišel o svou práci, někdo přišel o blízkého člověka, kterého miloval, někomu se zhroutily jeho sny o něčem krásném v jeho životě, něčí víra dostala smrtící zásah v bojích a zápasech s pochybnostmi či trpkými životními zkušenostmi. Když si prohlížíme svůj život a procházíme své sny a ideály, tak občas musíme přiznat: Ano, toto už je v troskách, z tohoto nezbylo nic, toto se mi rozpadlo, rozdroilo pod rukama. Někdy takový upřímný a poctivý pohled dost bolí. A my víme, že by bylo falešné vidět to nějak jinak, že by nebylo poctivé chtít to nějak lacině uhladit, snažit se to nevnímat, snažit se to přehlížet. Namlouvat si, že to není až tak zlé. To by nebylo poctivé. A bolí to ještě víc, když nás někdo druhý, který v tom nežije, chce lacině chlácholit nebo nám dokonce chce udílet rady, když totéž sám neprožívá. To, co člověk v takové chvíli potřebuje, není ani tak utěšování, litování, ani naopak obviňování či napomínání. To nám ve chvíli, kdy se cítíme zhroucení a vyčerpaní mnoho nepomůže. Čeho se nám v takové chvíli nejvíce nedostává, je potřeba porozumění. Pochopení od druhých. Umění nám naslouchat, pochopit naši situaci, porozumět našemu problému. Tak s námi jedná Hospodin. On nám rozumí dokonale.

2) Teď ta druhá myšlenka: Hospodin nám nevyvrací náš pohled ani nás za něj nekárá. Hospodin ho sdílí s námi. On tomu, co říkáme, rozumí. A když my říkáme, že to a to místo v našem životě je v troskách, tak Hospodin říká: Ano. Je dobře, že to víš. I já to vím. Je dobře, že se k tomu stavíš čelem a nezavíráš před tím oči. I já to беру vážně a nijak to nezlehčuji. Ale vidím dál. Vidím, že to ještě není všechno. Vidím, co přijde potom. A proto říkám: „Na tomto místě, které je v troskách, bez člověka a bez dobytka, i ve všech jeho městech budou opět nivy pastýřů, kde budou s ovci odpočívat.“

Potěšení, které pro nás plyne z dnešního textu, není skryto v jakémsi happy-endu, že nakonec všechno stejně dobře dopadne. Ne, to potěšení je v tom, že ten náš pohled není konečný. Není definitivní. Bůh vždycky ještě něco má. A nám musí stačit víra, že to, co je nám dosud skryto a co zná jen Bůh, je k našemu dobru. Hospodin totiž na jiném místě říká opět Jeremiášovými ústy: „Nebot' to, co s vámi zamýšlím, znám jen já sám, je výrok Hospodinův, jsou to myšlenky o pokoji, nikoli o zlu: chci vám dát naději do budoucnosti.“ Naděje znamená, že ještě něco čekáme. Že Bůh ještě neřekl poslední slovo.

A tak, když prožíváme něco těžkého, něco, z čeho je nám smutno, Bůh to nepřehlíží. Bůh nad tím nemávne rukou. I Ježíš plakal nad Jeruzalémem a jeho zkázou. I on viděl zboření na místě, kde dosud ještě ani nebylo. Ale on u toho pláče nezůstal. Jeho pohled u toho neskončil. S výhledem k tomu nebeskému Jeruzalému šel, a začal z chrámu vyhánět prodáváče, kteří tam neměli co dělat. I když věděl, že jednou bude chrám stejně zbořen. Přesto začal s obnovou zbožnosti a s očistou chrámu. Mělo to pro něj smysl přesto, že věděl o jeho budoucím zničení. Ale také věděl, že zboření chrámu neznamená konec. Že Bůh tím neřekne poslední slovo. Že ještě přijde něco dalšího. A že tedy má smysl činit pokání a o něco usilovat, protože přichází království Boží. A tak i my máme na tomto světě pracovat, myslet a mluvit s vědomím, že to krásné ještě přijde. Že to poslední slovo nemáme my, ani vládcové tohoto světa, ale Bůh. A tuto možnost, že Bůh má v záloze ještě své poslední slovo, tu si smíme uchovat nejenom pro tuto chvíli, ale i pro celý svůj život a vlastně až na věky věků. Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, prosíme tě, dej at' neklesáme na mysli, když vidíme, jak se všechno kolem hroutí. Prosíme, dej nám víru a naději, že ty dokonáváš za nás. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Bože, ty, který vidíš víc a dál, než vidíme my, prosíme tě, vyslyš naše modlitby za ty, kteří se trápí, kteří se soužijí starostmi, kteří mají za to, že se ocitli ve slepé uličce, v bezvýchodné situaci, v domněnku, že jim už není pomoci. Modlíme se za nemocné, za opuštěné, za lidi, kterým se zhroutil jejich svět. Modlíme se za lidi rezignované a otupené válkou, lidskou nenávistí a zlobou. Prosíme za ty, kteří ztratili své blízké či přátele. Prosíme za lidi, které si v sobě nesou traumata, zklamání, hořkost. Pane, prosíme tě, vyslyš naši úpěnlivou přímlovu za naše blízké, za naše rodiny, za náš sbor, za církev i za společnost ve které žijeme. Budeš-li ty našim Bohem, máme naději v životě i ve smrti. Amen.*